

КОЛЬКІ КАШТУЕ СТАЛІЧНЫ ДАХ НАД ГАЛАВОЙ?

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

За 56-59 тысяч «амерыканцаў» можна набыць аднапакаёўку ў аддаленым ад цэнтры раёне (напрыклад, каля кінатэатра «Кіеў» або ў Зялёным Лузе). Гаспадары нават інтрыгуюць патэнцыяльных пакупнікоў зробленым рамонтам і шклопакетамі. Плошча такіх кватэр — ад 29 да 34 кв.м.

Маючы 60-70 тысяч долараў, пакупнік можа прэтэндаваць на кватэру непадалёк ад станцыі метро і з больш-менш нармальным рамонтам. Так, аднапакаёўка ў папулярным сярод пакупнікоў Фрунзенскім раёне на праспекце Пушкіна каштуе трохі больш за 64 тысячы «зялёных». За такую ж суму можна набыць кватэру ў навастройцы на Паўднёвым Захадзе, дзе ў хуткім часе абячаюць адкрыць новую станцыю метро «Малінаўка». Паказальна, што за 60-70 тысяч долараў пры жаданні можна лёгка набыць трохпакаёвую кватэру ў любым з абласных гарадоў. Але пра гэта ніжэй.

ШЧАСЦЕ НЕ Ё МЕТРАЖЫ?

Самая танная двухпакаёвая кватэра ў Мінску, якую мне ўдалося знайсці, каштуе 49,7 тысячы долараў і знаходзіцца ў завулку Багдановіча. Плошча яе — 34 кв.м. Далей разбегка ідзе амаль у 12 тысяч долараў. Так, кватэра на вуліцы Лер-

мантава са сціплай плошчай у 32 кв.м каштуе 61,5 тысячы долараў. У той жа час, чым такое «шчасце» адрозніваецца ад звычайнай аднапакаёўкі, скажаць цяжка. Натуральна, не метражом.

Таксама ёсць прапановы двухпакаёвак за 68, 70 і больш тысяч долараў: гэта невялікія кватэры, плошча якіх 40-42 кв.м у Ленінскім раёне (вуліца Козыраўская), Савецкім (вуліца Кальцова), Партызанскім (завулак Шчарбакова). У сярэднім жа такая кватэра ў сталіцы каштуе 80-100 тысяч долараў. Напрыклад, кватэра (42 кв.м, з рамонтам) каля станцыі метро «Пралетарская» каштуе 85 тысяч дола-

Маючы 60-70 тысяч долараў, пакупнік можа прэтэндаваць на кватэру непадалёк ад станцыі метро і з больш-менш нармальным рамонтам.

раў, а ў мікрараёне Сухарава, што ў Фрунзенскім раёне, — ужо 105 тысяч долараў, хаця амаль кожны прадавец не супраць торгу. Прычым нярэдка можна скінуць ад 2 да 8 тысяч «зялёных».

СТАЛІЦА ЦІ ПЕРЫФЕРЫЯ?

На вуліцы Фабрыцыуса, што ў Маскоўскім раёне, прадаюць трох-

Хто з мінчан і гасцей сталіцы не ведае вялікага новага дома ў Траецкім прадмесці! Гэты будынак, дарэчы, узведзены па тэхналогіі «разумны дом». Дык вось, аднапакаёвую кватэру на трэцім паверсе там прадаюць за 297 тыс. долараў.

пакаёвую кватэру за 76 тыс. долараў. Гэта ці не самы танны варыянт. Метраж яе складае, згодна з інфармацыяй у аб'яве, прыкладна 48 кв.м. А вось на вуліцы Фабрычнай (непадалёк ад станцыі метро «Пралетарская») кватэра агульнай плошчай трохі больш за 56 «квадратаў» каштуе 81 тыс. долараў.

Больш за ўсё прапаноў для пакупнікоў ёсць у цанавой катэгорыі ад 100 тысяч долараў. Так, у Кунцаўшчыне трохпакаёвую кватэру (плошча яе — 79,5 кв.м) можна набыць за 115 тыс. долараў.

Для параўнання, у абласных гарадах з рынкам трохпакаёвых кватэр назіраецца такі расклад:

у Брэсце трохпакаёўку можна набыць у сярэднім за 60 тысяч долараў;

у Гродне — за 63 тысячы;
у Віцебску — за 62 тысячы;
у Магілёве — за 55-60 тысячы;
у Гомелі — за 65 тысяч долараў.

НЕРАЗУМНАЯ ЦАНА ЗА «РАЗУМНУЮ» КВАТЭРУ

Калі прапановы самай таннай кватэры знайсці яшчэ больш-менш рэальна, то самую дарагу (хаця б дзеля цікавасці) выявіць будзе не так проста. Так, у адной з новабудуляў Серабранкі прапануюць элітнае аднапакаёвае жыллё за 95 тысяч долараў, а за 100 тысяч можна дазволіць сабе кватэру непадалёк ад стэлы «Мінск — горад-герой». Прычым у цану жылля, акрамя зробленага рамонтна, уваходзіць і кошт бытавой тэхнікі. Калі цікава, плошча такой кватэры складае 38 кв.м.

Хто з мінчан і гасцей сталіцы не ведае вялікага новага дома ў Траецкім прадмесці! Гэты будынак, дарэчы, узведзены па тэхналогіі «разумны дом» — з лічбавым відэадамафонам, датчыкамі ўчэчкі вады, датчыкамі руху ў кватэры, а таксама магчымасцю задаць пэўную тэмпературу паветра ў кожным пакоі. Дык вось, аднапакаёвую ква-

тэру на трэцім паверсе там прадаюць за 297 тыс. долараў.

На праспекце Незалежнасці ў доме, які з'яўляецца гісторыка-архітэктурным помнікам, двухпакаёўка каштуе 160 тысяч долараў. Метраж гэтай кватэры — 58 «квадратаў». На Карла Маркса кватэру ў 60 кв.м з еўрарамонтам, мэбляй і бытавой тэхнікай прадаюць за 270 тысяч. Іншая «двушка» на той жа вуліцы з еўрарамонтам, але метражом, роўным 84 «квадратам», каштуе 324 тысячы долараў.

Натуральна, кожны сам выбірае, у якім горадзе жыць і якая кватэра яму патрэбна. Але калі цэны за адны і тыя ж умовы пачынаюць адрознівацца ў некалькі разоў толькі з-за таго, што кватэра сталічная і нічога, што выбірацца з яе ў горад трэба гадзіну, — гэта прымушае задумацца. Ці трэба выкідваць такія грошы, калі загадзя ведаеш, што кватэра таго не каштуе?

Надзея ЮШКЕВІЧ.

«Цяпла тут з лесу невялічка
Травой заросшая крынічка».
Якуб КОЛАС.

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ, тэл. 287 18 27.

№ 31 (489)

ЯК І КАЛІ ЁНОСІЦЬ ГНОЙ?

Любы дасведчаны садоўнік і агароднік адкажа: у кастрычніку, пры восеньскай перакопцы глебы. Унясенне гною мы нярэдка адкладаем «на потым», развозім «духмяныя» купкі на ўчастак, якія нярэдка падоўгу псуюць яго знешні выгляд. Да таго самага часу, пакуль не закапаем гной у глебу. У выніку — непазбежна губляецца ледзь ці не ўся яго каштоўнасць. Любы аграном вам скажа: найбольшую каштоўнасць мае або свежы гной, які ўносяць у глебу без усякіх прапаруджанняў, або той, што паспеў ператварыцца ў перагноу у выніку правільнага кампаставання.

На жаль, на справе мы звычайна выкарыстоўваем той, што мае зусім невялікую каштоўнасць і дзе галоўныя пажыўныя рэчывы паспелі знікнуць разам з пахам...

Як жа быць? Калі ўжо купляць свежы гной, то выкарыстоўваць яго лепш неадкладна. А калі ёсць свая жылва, то гной трэба складаць у адгароджанае гноесховішча, па магчымасці, ушчыльняць і праз кожныя 60-70 см абавязкова перакладаць пластом саломы, лісця, торфу ці проста зямлі (пілавінне і габлюшка непажаданыя, бо прыводзяць да вялікіх страт азоту).

Пры друзлай кладцы ў вялікіх кучах (звыш 2,5 метра) гной моцна разгравяецца, і пажыўныя рэчывы, якія змяшчаюцца ў ім, распадаюцца і знікаюць. Захаванню іх спрыяе дадатак у свежую арганіку двух адсоткаў суперфасфату.

САКАВІТАЯ ЗЕЛЯНІНА КРУГЛЫ ГОД

Давайце ўспомнім пра агародніну, якая можа расці і даваць ураджай круглы год — спачатку ў агародзе, а затым і дома, у кватэры.

Усім даўно вядома, што цыбуля змяшчае фітанцыды, біялагічна актыўныя рэчывы, якія забіваюць хваробатворныя мікробы і павялічваюць супраціўляльнасць арганізма да розных захворванняў. Узімку, калі за акном снег, зялёная цыбулька можа расці ў вазонах. На зеляніну добра вырошчываць Стрыгнуўскі. Гэта многазачаткавы гатунак цыбулі. У агародную зямлю шчыльна, праз 2 см адну ад адной, саджаем вельмі буйныя цыбуліны, паліваем цёплай вадой. Праз два тыдні атрымліваем шмат зеляніны. Пасля зрэзкі падкармливаем цыбулю вадкім настоём жывакошту з крапівой (з сухой сыравіны) і настоём птушынага памёту, і цыбуля працягвае расці і цешыць ураджаем.

На зеляніну вырошчываюць і іншыя цыбулі

— батун, шніт-цыбулю, шмат'ярусную. Цыбуля-батун — шматгадовая расліна, вельмі падобны на рэпчатую цыбулю, толькі не дае сапраўднай цыбуліны. Дома ў вазоне батун расце з восені да вясны, і даглядаць яго трэба гэтак жа, як і рэпчатую цыбулю.

Шніт-цыбуля — адна з першых агародных культур, якія даюць рана ўвесну вітамінавую зеляніну. Вільгацелюбівая цыбуля ўтварае моцна галінаваныя кусцікі з трубчастым шылападобным лісцем, якое вельмі багата на аскарбінавую кіслату (да 75%/мг). Лісце гэтай цыбулі змяшчае кальцый, фосфор, вітаміны, эфірныя алеі. Зеляніну зразаюць у шніт-цыбулі часта, бо яна хутка грубее, і ўжываюць яе ў свежым выглядзе ва ўсіх стравах. Для вырошчвання цыбулі дома ў вазоне саджаюць увосень. Выкопваюць кусцікі (а гэта сучальны дзёран — дробныя лжывыя цыбуліны, шчыльна прылеглыя адна да адной)

НЕЗВЫЧАЙНАЯ АГАРОДНІНА І САДАВІНА КАПУСТА РАМАНЕСКА

Агародніна, якая выглядае як прышэлец, з'яўляецца блізім сваяком квяцістай капусты і брокалі, толькі яго далікатна-зялёныя суквецці не круглявай формы, а конусападобнай і размяшчаюцца на качане па спіралі. Дарэчы, яго форма служыць нагодай для жартаў. Кажуць, што качан раманескі выпаў з лягучай талеркі дзесьці ў Італіі, адкуль гэтая капуста родам. У раманескі шмат карысных рэчываў і мала абалоніны, за кошт чаго яна лёгка засвойваецца. Пры прыгатаванні раманескі не ўзнікае характэрнага паху капусты, які многія так не любяць. Гатаваць раманеску можна як звычайную брокалі — варыць, тушыць, дадаваць у салаты і ў пасту. Матэматыкі сцвярджаюць, што на прыкладзе раманескі можна тлумачыць геаметрычнае паняцце «фрактал».

ЁШТА

Каб даць назву плоду каханна парэчак і агрэсту, ёшце, злучылі два нямецкія словы Johannisbeere (парэчка) і Stachelbeere (агрэст). Ягады ёшты амаль чорнага колеру, памерам з вішню, маюць кісла-салодкі смак, трохі вяжучы і прыёмна аддаюць парэчкамі.

Стварыць парэчкі велічынёй з агрэст, але пры гэтым без калючак марыў яшчэ Мічурын. Ён змог вывесці агрэст цёмна-фіялетавага колеру, які атрымаў назву «Маўр чорны». Прыкладна ў той жа час у Берліне над стварэннем гібрида працаваў Пол Лорэнц. Да 1939 года ён вырасіў 1000 саджанцаў, з якіх намерваўся выбраць лепшы, але пачалася Другая сусветная вайна. І толькі ў 1970 годзе нямецкі вучоны Рудольф Баўэр змог стварыць ідэальны гібрид. Цяпер існуюць два гатункі ёшты: «Чорны» і «Чырвоны» — карычнева-бардовага і блякла-чырвонага колераў адпаведна.

Куст ёшты за сезон прыносіць 7-10 кг ягад, якія выкарыстоўваюцца ў дэсертах, хатніх нарыхтоўках і нават для араматызацыі газіроўкі. Ёшту раяць есці пры страўнікава-кішачных захворваннях, для паляпшэння кровазвароту і вывадзення з арганізма радыеактыўных рэчываў і цяжкіх металаў.

з зямлэй, абразаюць вяршыні і ставяць у прыцемнене месца, папярэдне паліўшы цыбулю. Калі з'явіцца першыя далікатныя лісточкі, выстаўляюць вазон з цыбуляй на акно.

Вельмі хутка можна атрымаць ураджай крэс-салаты. Усходы з'яўляюцца на 4—5-ы дзень, а праз 2 тыдні ўжо збіраюць зеляніну. Лісце асцярожна зразаюць, і вельмі хутка адрастае новае. Крэс-салата вельмі карысная пры авітамінозе, змяшчае рэчывы, якія паляпшаюць працэс стрававання.

Ліставая гарчыца змяшчае вітамін С, гарчычны эфірны алеі, мінеральныя рэчывы. Лісце яе гатовае да ўжывання праз 3 тыдні пасля з'яўлення ўсходаў.

У любой стадыі паспявання смачная яшчэ адна хуткаспелая ранняя агароднінная культура — кітайская капуста. Ужо праз тры тыдні пасля пасеву атрымліваюць ураджай.

КАЛІ ЁСЦЬ ПЛАНШЭТ — ДЗЕЦЯМ НЕ ДА РАЗМОЎ...

Як высветлілі амерыканскія даследчыкі, кожнае трэцяе дзіця ў ЗША пачынае карыстацца мабільным тэлефонам або планшэтным камп'ютарам яшчэ да таго, як навучыцца размаўляць.

«Настаўнікі, бацькі, урачы, спецыялісты па дзіцячым развіцці пагаджаюцца, што электронныя ўстройства, якія выкарыстоўваюцца дзецьмі, могуць аказваць вельмі моцны эффект — як станоўчы, так і адмоўны — на іх вучобу, сацыяльнае развіццё і паводзіны. Адзіны спосаб максімальна павялічыць пазітыўны ўплыў на дзіця — мець дакладнае ўяўленне, якую ролю тыя адыгрываюць у іх жыцці, якія гаджэты яны выкарыстоўваюць, для чаго і як гэта залежыць ад узросту, полу дзіцяці або сацыяльна-эканамічнага статусу яго сям'і», — пішуць аўтары артыкула, апублікаванага на сайце даследчай арганізацыі Common Sense Media.

Група пад кіраўніцтвам Вікторыі Райдаўт з Common Sense Media ў 2011 годзе ўжо праводзіла даследаванне па гэтай тэме. Праз два гады вырашылі ацаніць, як змянілася колькасць юных карыстальнікаў розных устройстваў, і запрасілі паўдзельнічаць у даследаванні амаль 1,5 тысячы сям'яў, якія выхоўваюць дзіцяці ва ўзросце да 8 гадоў. Навукоўцы цікавіліся ў бацькоў, колькі часу дзіця траціць на відэагульні або, напрыклад, на прагляд мультыкаў.

Высветлілася, што на прагляд тэлевізара, гульні на камп'ютары, планшэце і мабільным тэлефоне ў двухгадовых малых ідзе каля гадзіны, амаль дзве гадзіны — у дзіцяці двух—чатырох гадоў і амаль 2,5 гадзіны — у пяці—васьмігадовых дзіцяці.

А фаварытам сярод дзіцячых пераваг застаецца тэлебачанне. Пры гэтым яго адукацыйная функцыя вышэйшая, чым у іншых устройствах: каля 61% дзіцяці часта глядзяць па тэлебачанні розныя навучальныя праграмы.

Аднак новыя гаджэты паступова набіраюць папулярнасць. Так, каля 38% дзіцяці пачынаюць карыстацца імі яшчэ да таго, як навучацца размаўляць: з 2011 года паказчык вырастае амаль у чатыры разы! Навукоўцы тлумачаць гэтую тэндэнцыю прастотай у карыстанні мабільнікамі і планшэтамі.

Надзея НІКАЛАЕВА.